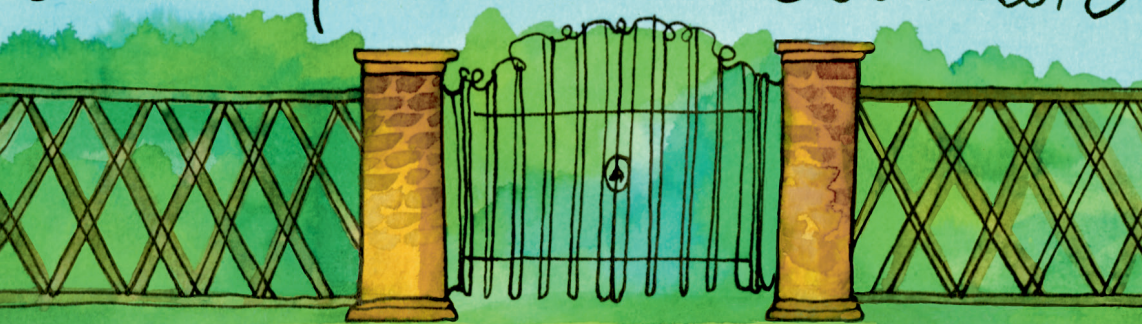

Monique van der Landen

De Verboden Tuin van Toen

z w i j s e n

Sluit aan bij school

TONEELLEZEN

De Verboden Tuin van Toen

Monique van der Zanden
met tekeningen van Helen van Vliet

Sluit aan bij school

Zwijssen, dé leesspecialist sinds 1846. Ruim 80% van de kinderen leert op school lezen met Zwijssen. Lezen is de basis voor leren: van rekenen tot schrijven, van geschiedenis tot aardrijkskunde. Zwijssen, voor een leven lang leesplezier!

Dit boek is geschreven op **AVI-niveau E6+**. Dit betekent dat er fragmenten op diverse niveaus in voorkomen. Kinderen oefenen de AVI-niveaus E6, M7, E7 en Plus.

3e herziene druk 2019
ISBN 978.90.487.3676.8
NUR 283

© Uitgeverij Zwijssen B.V., Tilburg, 2010
Tekst: Monique van der Zanden
Illustraties: Helen van Vliet

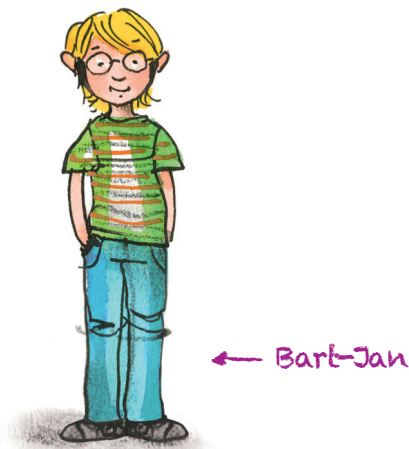
Voor België:
Uitgeverij Zwijssen.be, Antwerpen
D/2019/1919/089

Behoudens de uitzonderingen in de Auteurswet mag niets uit deze uitgave worden openbaar gemaakt of veelevoudigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor licenties voor knipselkranten en -diensten of voor het overnemen voor onderwijsdoeleinden kunt u contact opnemen met de Stichting PRO: www.stichting-pro.nl. Voor meer informatie over auteursrecht in het onderwijs gaat u naar www.onderwijsauteursrecht.nl.

Inhoud

Lees eerst even dit	8
Een logeerpartij	11
Denk om het h'tje!	15
Hondenpension Trammelant	19
Deelderstaete	22
Tante Griezel	25
De kippenvilla	29
De Tuin van Toen	32
Een rare verrassing	35
Een Romein in de tuin!	38
Betrapt	41
Theevisite	43
Oom Bernard schiet uit zijn slof	46
Oom Bernard redt de theevisite	49
Het geheim van de vooroudervijver	51
Kleine Draak	55
Reddingsoperatie	58
Brand!	61
Mevrouw Sneerp slaat toe	63
Wraak!	66
Foutje ...	69
Kippenhok op stelten	71
Alarm!	74
Speuren naar de dief	77
Grote Klaas en Kleine Klaas	79
Een bloedstollende gedachte	83
Een engel in de vijver	85
Bart-Jan in het nauw	88
Modder ...	92
Frederik	95
Smoesjes	98
Tumult!	102
Op heterdaad betrapt	104
Een leuke familie	106
Een supervakantie!	108

Lees eerst even dit

Hey!

Ik ben Bart-Jan. Ik heb een ongelooflijk avontuur beleefd op het landgoed van mijn oom en tante in Deelderweerd. Daar ga ik je in dit boek alles over vertellen, op zo'n manier dat het net zal zijn of je er zelf bij was! In grote stukken van mijn verhaal kun je namelijk kiezen of je mij speelt of iemand anders uit het avontuur: bijvoorbeeld de gemene mevrouw Sneerp, of mijn hond Diesel, of mijn kouwe kaktante Gisèl. Per hoofdstuk spreek je af wie welke rol leest en om de beurt lees je ook de blauwe stukjes en de tussenstukjes voor.

Om het helemaal echt te laten lijken, moet je een paar dingen weten voordat je begint te lezen.

Soms zie je een woord met een streepje erop, bijvoorbeeld: net echt. Het woord net krijgt dan extra nadruk.

Als een woord, dat je normaal aan elkaar schrijft, zó geschreven staat: ont-zet-tend, moet je het in stukjes lezen en elk stukje benadrukken.

Als er drie puntjes staan, moet je even wachten: ... Op die manier kun je een zin extra spannend maken.

Staat een woord in hoofdletters, dan moet je het extra LUID lezen! Maar is het heel klein geschreven, dan moet je het fluisteren, of zachtjes lezen. Natuurlijk wel zo dat iemand anders je nog kan verstaan!

(O ja, je moet ook nog even weten dat mijn tante Gisèl afgrijselijk deftig praat. Zelfs haar eigen naam spreekt ze kouwe kakkerig uit: 'Gisèèèl', met de G zoals in 'computergame' en een uitsloverige è van een kilometer lang. Al haar aa's worden ae's, haar e's worden a's en haar oo's worden eu's ... Zo zegt ze bijvoorbeeld 'graeg' als wij 'graag' zeggen, 'slacht' als wij 'slecht' zeggen en 'euren' als wij 'oren' zeggen. De 'ae' spreek je uit als een klank tussen de 'aa' en de 'ee' in. Probeer het maar eens! Klinkt dat niet alsof je een hete aardappel in je keel hebt? Denk maar aan zo'n gloeiend hete aardappel als je de rol van mijn tante Gisèl speelt!)

Kom mee naar het eerste hoofdstuk!

Een logeerpartij

Bart-Jan

Diesel

In dit hoofdstuk gaan Diesel en ik logeren bij oom Bernard en tante Gisèl. We zien daar erg tegenop! Je zult wel merken waarom ... Ik hou me stoer en doe zo vrolijk als ik maar kan, maar als je goed luistert naar mijn stem, hoor je wel dat ik ontzettend baal.

Het station van Deelderweerd is maar een klein prutsstationnetje, een stenen misbaksel tussen smoorhete maisvelden. Tegenover het station ligt een slaperig dorpje: drie huizen waarvan er een leegstaat en een winkeltje waar ze alleen zeep en zaaigoed verkopen. Wie zou daar nou uit de trein willen stappen? Niemand!

Ook Bart-Jan Vingervlugh niet. Maar hij moet wel. En vlug ook, want de trein stopt hier nauwelijks lang genoeg om 'goede reis!' te zeggen. Met veel moeite wurmt hij zijn uitpuilende koffer naar buiten. Zijn hond Diesel staat al op het perron, met bange ogen snuffelend of hij oom Bernard al ruikt, want die zal hen komen afhalen. Maar zijn natte hondenneus pikt alleen de geur op van mais, dieselolie en hete stoeptegels. De kust is nog veilig!

Opeens schiet de koffer los uit de smalle deuropening en rolt Bart-Jan met bagage en al over het perron. Net op tijd: de conducteur fluit schrill en de deuren klappen dicht. De trein zet zich ronkend

in beweging, de wielen klikkend op de rails, eerst langzaam, dan steeds sneller. De wagons glijden langs het perron. Bart-Jan krabbelt op en slaat het zand van zijn knieën.

Bart-Jan Hiep hiep hoera, daar zijn we dan, Diesel. Verheug jij je ook zo ont-zet-tend op onze logeerpartij op het landgoed van oom Bernard en tante Gisèl?

Diesel Grr ... wroef!

Bart-Jan Weet je nog, ons bezoek met papa vorige maand, toen we deze verrúkkelijke logeerpartij gingen afspreken? Oom Bernard bleef maar zeuren over zijn stamboom en tante Gisèl liet van de zenuwen zowat haar peperdure theekopjes vallen. En dan praten ze ook nog alsof ze een gloeiend hete aardappel in hun keel hebben. Wat een kouwe kak.

Diesel Woehoe!

Bart-Jan Ach kom, dat kon jij toch niet helpen? Hallo, het waren jóúw modderpoten op hun witte tapijt, maar het was hún bemodderde tuinpad waar je overheen gelopen was, hoor! Tante Gisèl maakte er alleen maar zo'n heisa van omdat er die middag een of andere chique barones Huppeldepup op visite zou komen, en wat zou die wel niet zeggen van die vieze vlekken?

Diesel Woef, waf, waf!

Bart-Jan Welnee, ze zijn het vast alweer vergeten. Maak je geen zorgen, ze vreten je niet op. Alleen Chinezen eten honden.

Diesel IEUWW!!!

Bart-Jan Geintje. Waar ben je nou bang voor? We wonen niet in China en oom Bernard is wel een rare Chinees, maar hij wil jou vast niet gebraden op zijn bordje.

Diesel Grr ... wofwof, grmff, wraf.

Bart-Jan Ik snap je best, ouwe mopperpot. Ik baal ook dat papa drie weken op zakenreis moest naar Moskou. Reuzepech, dat tegelijk mama met haar nieuwe vriend gaat toeren in Brazilië. Ik wou dat wij met z'n tweetjes hadden mogen thuisblijven. Wacht, ik zal je eens opvrolijken ... Wie beeld ik uit?

Bart-Jan loopt met zijn billen wiebelend over het perron, zijn neus in de lucht. Hij blijft voor een denkbeeldige persoon op een stoel staan, buigt zich een beetje voorover en zwaait met zijn vinger. Hij praat overdreven, met een hoge, bekakte stem.

Bart-Jan Bart-Jánnetje, ga eens rechtop zitten. Ben jij nou een kerel? Heb jij nou ruggengraat? Wij zijn een beschaafde, eerbiedwaardige familie die afstamt van nobele voorvaderen. Wat zullen de mensen denken als ze een telg van de Vingervlughs als een zoutzak op zijn stoel zien hangen!

Diesel Woef!

Diesel probeert Bart-Jan duidelijk te waarschuwen. De geschrokken uitdrukking in zijn ogen kan maar één ding betekenen. Met het gevoel dat zijn bloed bevriest, draait Bart-Jan zich langzaam om. Achter hem staat oom Bernard! Wat heeft die gehoord en gezien van zijn prachtige imitatie van tante Gisèl? Vast een heleboel, want oom trekt een gezicht als een donderwolk ...

Bart-Jan O! Ahum ... dag oompje. Bent u daar al?

Denk om het h'tje!

Bart-Jan

oom
Bernard

Oom Bernard is niet blij met mijn imitatie van tante Gisèl. Het komt me op een preek te staan. Schijnheiligerd! Oom doet heel deftig, maar in dit hoofdstuk hoor je hoe hij met diezelfde deftige stem heel gemene dingen zegt.

Oom Bernard is goed nijdig, dat is niet moeilijk te raden. Met een korte ruk van zijn hoofd gebaart hij zijn neefje hem te volgen en beent weg. Bart-Jan grabbelt haastig naar zijn loodzware koffer. Het ding bonkt over het perron terwijl hij het met zich meesleurt. Diesel sluit de stoet met zijn staart tussen zijn poten. Aan de achterkant van het station staat een glanzende Mercedes. Oom Bernard heeft de portieren al geopend. Met een vies gezicht propt hij Diesel op de achterbank, op een geruite plaid, zodat er geen hondenharen op de dure bekleding komen. Ondertussen hijst zijn neefje de koffer in de achterbak. Pas als oom Bernard de auto start en wegrijdt, doet hij eindelijk zijn mond open.

Bernard Wat had dat te betekenen, neef? Waarom stond je je als een ordinaire toneelspeler aan te stellen op dat perron? Ben je soms vergeten dat je een Vingervlugh bent?

Bart-Jan N... nee, oom.

Bernard En nog wel een Vingervlugh met een h op het eind! Denk altijd om het h'tje, dat is vreselijk belangrijk. Een Vingervlug zonder h'tje is heel gewoontjes, en dat zijn wij niet.

Bart-Jan Dát kun je wel zeggen, ja.

Bernard Wat mompel je daar? Een Vingervlugh mompelt nooit of te nimmer, jongeman! Ga toch eens rechtop zitten, die snotneuzen tegenwoordig zitten er altijd bij als mislukte puddingen. Slapjanussen! Maar een ...

Bart-Jan ... een Vingervlugh met h'tje zit zo recht alsof hij een bezemsteel heeft ingeslikt.

Bernard Precies! Neem een voorbeeld aan je roemruchte voorvaderen. Weet je trouwens waar de naam Vingervlugh vandaan komt?

Bart-Jan Nee.

Bernard Wat een gebrek aan opvoeding. Daar moet ik het met je vader over hebben. Onze achternaam stamt van Frederik Wouterszoon, die leefde in de negentiende eeuw. Hij was een meester op de piano. Hij mocht zelfs optreden voor keizer Napoleon! Die was zo onder de indruk, dat hij Frederik de naam Vingervlugh gaf, als een eretitel. Frederik heeft onze familie met zijn formidabele talent grote rijkdom gebracht.

Bart-Jan Vingervlugh (met h!) logeert met frisse tegenzin bij zijn kouwekakfamilie oom Bernard en tante Gisèl. Een deel van het grote landgoed is verboden terrein voor hem. Als Bart-Jan ontdekt waarom dat zo is, wordt zijn logeerpartij opeens héél bijzonder ...

Hoi, ik ben Bart-Jan. Zou jij in dit avontuur mij willen zijn, of bijvoorbeeld mijn kouwekaktante Gisèl, of ... mijn bovenstebeste hond Diesel? Dit boek is zo geschreven dat dat kan! Lees het samen met iemand anders hardop. Veel plezier!

met tekeningen van Helen van Vliet

NUR 283

ISBN 978-90-487-3676-8

9 789048 736768

toneellezen

andere tijden

zwijsen.nl

Zwijsen, dé leesspecialist sinds 1846